

VROEGE VOGELS

Gepresenteerd door
Liesbeth Hoppentocht & Ester Meijer

Overzicht van de presentatie

ONDERWERPEN VAN VANDAAG

Voorstellen
Probleemschets
Uitbraakoefening
Realiteit
Analyseren
Monitoring
Praktische tips
Hoe verder?
Vragen en afsluiting

Flevoland

Verbinden doen we samen

Voorstellen

LIESBETH HOPPENTOCHT
EN
ESTER MEIJER

VERPLEEGKUNDIGEN
INFECTIEZIEKTEBESTRIJDING

GGD FLEVOLAND

LIESBETH HOPPENTOCHT

ESTER MEIJER

Probleemschets

DECEMBER 2019

"Ik ben blij dat het niet bevestigd is en het seizoen zit erop".

4 nieuwe verpleegkundigen en 1 nieuwe arts.

Horrorverhalen rondom niet-nederlands sprekende ruimers.

ONDERZOEK

- LCI richtlijn AI
- Ervaring collega's GGD Utrecht
- Werkinstructie GGD Utrecht
- NVWA instructies lezen
- RVO* instructies lezen

GGD Flevoland

Nieuwsbrieven AI

Oude evaluaties en archieven

**Rijksdienst voor ondernemend Nederland*

BRAINSTORMEN

- Klinische les arts met IZB team
- Opgedane informatie uitwerken
- Doel opstellen

Nieuwe werkinstructie & uitbraakoefening

Uitbraakcoëfening

Dag 1: Theorie -> uitgevoerd

Dag 2: Praktijk -> was het plan.....

Realiteit - 26 oktober '21

GAAN JULLIE MEE NAAR ONZE EERSTE
UITBRAAK?

NOS NIEUWS • BINNENLAND • POLITIEK • 26-10-2021, 12:32 • AANGEPAST 26-10-2021, 15:11

Ophokplicht pluimvee in hele land na vogelgriepgeval Zeewolde

Sinds 12.00 uur geldt voor het hele land een ophokplicht voor pluimvee, nadat op een biologisch pluimveebedrijf in Zeewolde vogelgriep was aangetroffen. Het gaat volgens het ministerie van Landbouw om hoogpathogene vogelgriep (H5). Om verdere besmetting te voorkomen wordt het bedrijf met circa 36.000 dieren geruimd.

Pluimveebedrijf Barneveld geruimd na contact met besmet bedrijf Zeewolde

Zeewolde • Woensdag 27 oktober 2021 | 19:28
Een pluimveebedrijf uit Barneveld wordt geruimd omdat er contact is geweest met het besmette bedrijf uit Zeewolde. Uit onderzoek van de Nederlandse voedsel- en waren autoriteit blijkt dat een bezoeker eerder deze week het bedrijf in Zeewolde heeft bezocht en vervolgens in de stal in Barneveld is geweest. De NVWA ziet het Gelderse bedrijf met 9.500 kippen als risicovol.

Uitbraak vogelgriep bij pluimveebedrijf, landelijke ophokplicht ingesteld

Zeewolde • Dinsdag 26 oktober 2021 | 12:36 • 2 min. leestijd

Bij een pluimveehouderij in Zeewolde is vogelgriep vastgesteld. Het biologische bedrijf aan de Duikerweg heeft twee stallen met circa 36.000 kippen. Die worden geruimd om verdere verspreiding van het virus tegen te gaan. Demissionair minister Carola Schouten van Landbouw, Natuur en

Analyseren

Stap 1

- **Zeewolde**
- **35.000 kippen**
- **2 stallen**

STAP 1: CHECKLIST DE VOORAANKONDIGING

NVWA doet melding van een verdenking op aviaire influenza op een pluimveebedrijf bij LCI en GGD. Op dat moment is vaak nog niet bekend of er wel of niet virus aanwezig is, om welk type het gaat, en of het virus hoog- of laagpathogeen is. (HPAI of LPAI) *Let op: het komt voor dat de GGD niet wordt geïnformeerd, bijvoorbeeld bij een hobbyhouder. Als dit het geval is en het bericht op een andere manier de GGD bereikt, neem dan altijd zelf contact op met de NVWA! NVWA ICB - NVIC 06-29593763*

1.1 V-IZB of Arts-IZB registreert eerste gegevens van de vooraankondiging:

1. Telefoonnummer en namen van de 3 functionarissen waar je mee te maken hebt
2. LCI (medicatie): _____
3. Coördinator veld NVWA (nodig voor praktische zaken) _____
4. Coördinator (Kantoor) NVWA _____
5. Plaats/adres bedrijf: _____
6. Naam eigenaar bedrijf: _____
7. Telefoonnummer eigenaar bedrijf: _____
8. Type bedrijf: _____
9. Aantal en type dieren _____
10. Indien verdenking: vraag wanneer de uitslag verwacht wordt van het 'ambtelijk monster' (hoog- of laagpathogeen), c.q. de bevestiging.

Indien het geen vooraankondiging betreft ga verder naar 3

Maak in **HPZone** een dossier aan van het bedrijf dmy: New Situation> Exposure

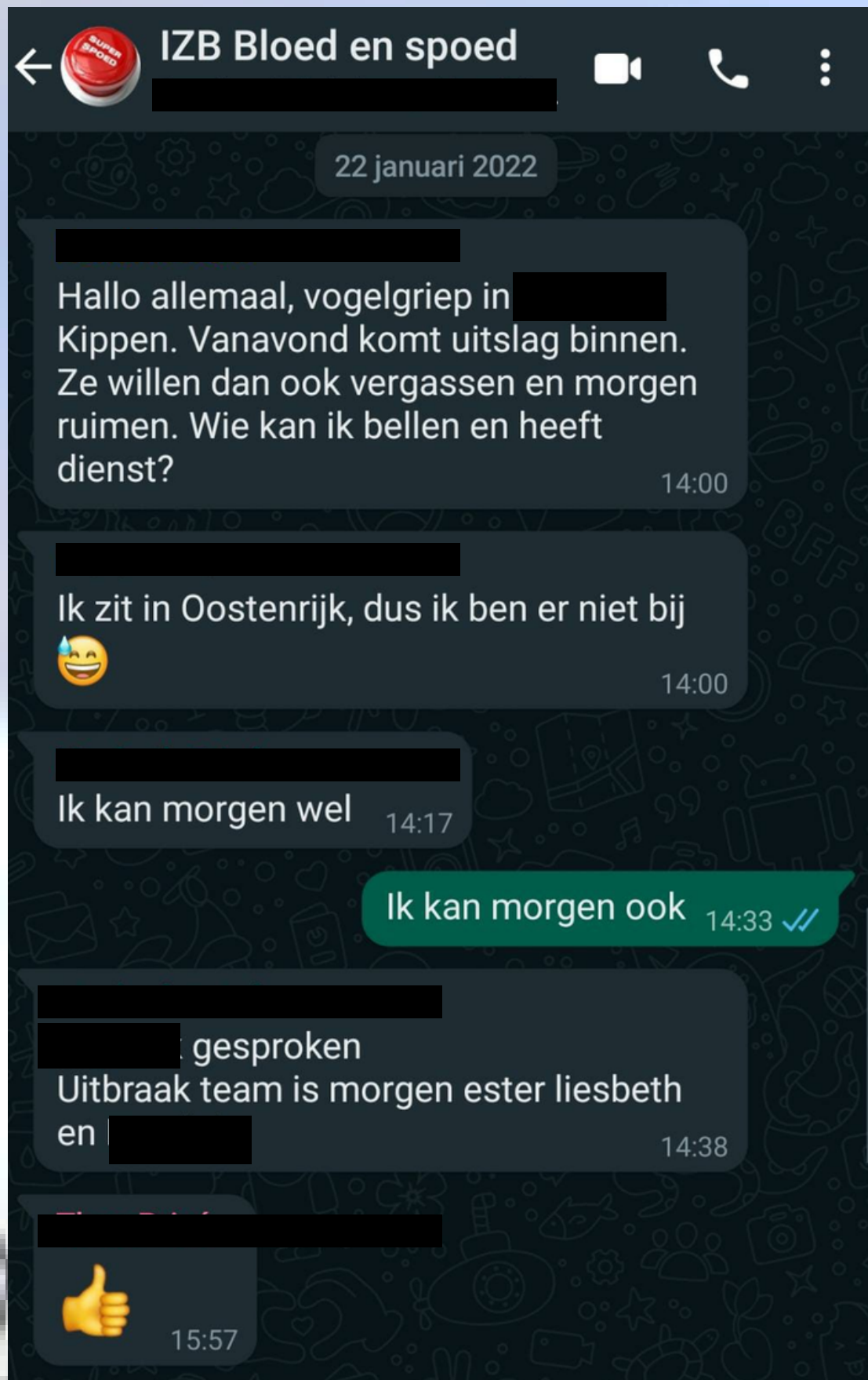
Analyseren

STAP 2

Bloed-spoed app

1.2	De NVWA stelt de burgemeester per brief op de hoogte van een vermoeden op AI en de GGD ontvangt een afschrift van deze brief. Hier kan echter een paar dagen overheen gaan.
1.3	De NVWA beoordeelt of bestrijding van AI bij de dieren moet plaatsvinden. NVWA koppelt dit eindoordeel terug aan de burgemeester met een afschrift van de brief aan de GGD.
1.4	Als de verdenking binnenkomt, moet de <u>dd</u> Arts IZ of V-IZB zorgen dat informatiestromen in gang worden gezet. <ul style="list-style-type: none">• Procedure nov 2021: Arts-IZB informeert Manager Algemene Gezondheidszorg (of plaatsvervangende) tevens procesleider infectieziekten. Deze informeert Directeur Publieke Gezondheid (DPG) of d.d. directeur GGD. Deze informeert de burgemeester indien wenselijk, (NVWA doet ook melding bij gemeente) Algemeen Commandant Geneeskundige Zorg (ACGZ) die het meeneemt naar de Veiligheidsregio• Zie ook Crisisplan Publieke Gezondheid https://intranet.ggdfevoland.nl/Search?q=integraal%20crisisplan• LET OP: het moet voor iedereen duidelijk zijn dat het een vooraankondiging en dus geen bevestiging betreft!
1.5	V-IZB draaien geen voorwacht in het weekend, maar hebben voor deze calamiteiten een bloed/spoed app. D.d. Arts-IZB stuurt in het weekend een vooraankondiging naar de bloed-spoed app. De manager wordt op de hoogte gebracht wie van de collega's beschikbaar is om stand-by te staan (doordeweeks/weekend). LET OP: het moet voor iedereen duidelijk zijn dat het een <u>vooraankondiging</u> en dus geen bevestiging betreft!
1.6	Communicatie: Manager doet vooraankondiging aan afdeling communicatie. Piketdienst communicatie: 085-7432815 (24/7) <ul style="list-style-type: none">• Taak afdeling communicatie: callcenter informeren waar ze vragen kunnen doorzetten, (gezondheid) vragen over AI uitbraak registreren, <u>mediawatching</u> (persberichten en <u>social media</u>).• NVWA regelt pers(vragen)

Analyseren

STAP 3

- **1 eigenaar en 2 medewerkers**
- **Geen klachten**
- **Komen allen in aanmerking voor griepvaccinatie en virusremmers.**

STAP 3: MELDING DAT DE UITSLAG HOOG PATHOGEEN IS DOOR DIERENARTS NVWA AAN IZB ARTS

3.1 **Maak een Risico-inschatting:**

Maak een voorlopige risico-inschatting (in overleg met LCI en NVWA). In zeldzame gevallen kunnen ook mensen geïnfecteerd worden met het aviaire influenzavirus, maar alleen bij direct en intensief contact met besmette dieren en of stallen/mest.

Analyse vragen bedrijf:

11. Zijn de vragen bij 1.1 beantwoord? Zo nee, neem deze dan eerst door voor je verder gaat met onderstaande vragen
12. Zijn er al aanwijzingen voor een humaan risico (bijv. klachten van werknemers zoals: Koorts - Hoesten of verkoudheid - Benauwdheid - Rode ogen - Diarree - Braken)?
13. Moeten er medewerkers of gezinsleden getest worden ijm klachten?
14. Aantal medewerkers/bezoekers die 14 dagen voor EZD in stallen zijn geweest.
15. Dierenartsen die diagnose stelden die 14 dagen voor EZD in stallen zijn geweest.
16. Grootte gezin
17. In welke ruimte is iedereen geweest?
18. Stem af met LCI: is er een indicatie voor het griepvaccin (griepseizoen). Leg dit vast indien er een reden is om niet te vaccineren
19. Adviseer ook covid test af te nemen bij GGD
20. Concludeer wie er in aanmerking komen voor griepvaccin en virusremmers
21. Zijn er andere bedrijven in de omgeving?
22. Aan hoeveel betrokken van het bedrijf moet virusremmers voorgeschreven worden?
23. Aan hoeveel betrokkenden van het bedrijf moet een griepvaccin gegeven worden?

Wie is er de afgelopen 14 dagen in de stallen geweest?

Analyseren

STAP 3

- **10 medewerkers vergassing**
- **2 pluimveeladers/verrijkers**
- **40 pluimveerapers**
- **4 ontsmetters**
- **2 dierenwelzijn medewerkers**
- **1 dierenarts NVWA**
- **1 dierenarts bedrijf**
- **Veldcoördinator NVWA**

Allemaal Nederlands sprekend

Analysevragen inzet personeel NVWA en ruimers/vergassers/ontsmetters

24. Hoeveel pluimveevergassers komen er?
25. Welke taal spreken de pluimveevergassers
26. Hoeveel pluimveerapers komen er?
27. Welke taal spreken de pluimveerapers
28. Hoeveel van de volgende functionarissen moeten gescreend worden en welke taal spreken ze:
29. Dierenartsen (ook de arts die 1^e diagnose stelden)
30. Pluimveeladers
31. Bestuurders verreikers
32. Medewerkers NVWA
33. Dierenwelzijn medewerkers
34. Ontsmetters
35. Soms ook ongediertebestrijders
36. Bespreken of er tolken wenselijk zijn en wie dit regelt.
37. Tijdstip afspreken wanneer wij op locatie kunnen zijn om medewerkers vergassen te zien. Wanneer kunnen wij deze medewerkers zien en medicatie voorschrijven?
38. Tijdstip afspreken wanneer wij op locatie kunnen zijn om medewerkers pluimvee rapen te zien? Wanneer kunnen wij deze medewerkers zien en medicatie voorschrijven?
39. Vraag aan NVWA of er op locatie een geschikte werkplek is voor de GGD (voldoende ruimte en 4 tafels die een eind uit elkaar kunnen worden gezet-ijm privacy) en of NVWA eventueel extra tafels kan regelen. Als blijkt dat er geen geschikte werkplek is, vraag of manager/ACGZ dit wil regelen. Denk aan een container/tent. Indien NVWA dit niet kan regelen dit organiseren met de GHOR: 06-
40. Vraag gegevens opdrachtgever uitzendbureau van personeel die komt ruimen en vergassen.
41. Indien er voldoende tijd is: Bel de opdrachtgever uitzendbureau en vraag of hij Excel document kan invullen met overzicht ingezette medewerkers en medewerkers vraagt een gezondheidsverklaring ingevuld mee te nemen. (Kan ook ter plaatse) Mail hem deze documenten. Gezondheidsverklaringen: I:\Data_AGZ_Afdeling\Infectieziektebestrijding\Inhoudelijk\Avaire Influenza\Formulieren medewerkers\Gezondheidsverklaringen en overzicht gegevens ingezette medewerkers I:\Data_AGZ_Afdeling\Infectieziektebestrijding\Inhoudelijk\Avaire Influenza\Gezondheidsverklaringen medicatieverstrekking
42. Indien je lijsten van internet haalt denk aan toevoegen vraag E-mail en telefoonnummer

Analyseren

STAP 3

- **Griepvaccinaties en virusremmers bestellen via het LCI.**

Medicatie

43. Voor hoeveel mensen moeten virusremmers en griepvaccin voorgeschreven worden
44. Is het griepvaccin nu noodzakelijk (nog) geen griepseizoen
45. Virusremmers levert het RIVM.
46. Advies: bestel ruim virusremmer, bv tien extra voor de "vergeten" mensen (check je voorraad in het Excel document: I:\Data_AGZ_Afdeling\Infectieziektebestrijding\Inhoudelijk\Avaire Influenza\voorraadvirusremmersenvaccins2021)
47. Vanaf 2021 zijn er 20 vaccins gereserveerd voor AI uitbraak (mits beschikbaar) Indien er tekort is aan griepvaccins moet er met de apotheek contact opgenomen worden. ("Ex Aqua" te Lelystad of "De Brug" te Almere)
48. Vaccinatie en PBM voor ruimers, dierenartsen is taak NVWA (moeten i.p. elk seizoen gevaccineerd worden). GGD verstrekt alleen vaccins aan medewerkers pluimveebedrijf.
49. RIVM DVP levert alleen virusremmers, geen vaccins (telnr 030-2748010)

Leg bovenstaande vast in HP zone

Analyseren

STAP 3

- **Werklocatie inrichten**

Buiten/schuur/hoeveel GGD medewerkers zijn aanwezig?

Breng de manager op de hoogte, ook buiten kantoor tijden. Stel uitbraakteam samen. (Is coördinerend team die wordt samengesteld afhankelijk van grootte uitbraak bestaande Arts-IZB, V-IZB. Indien noodzakelijk kan men het uitbraakteam uitbreiden met meerdere betrokken disciplines of deskundigen.

Let op: Bij het benaderen van collega's om deel te nemen aan het uitbraakteam, is het goed dat men zich realiseert dat er vaak ook een 2e en soms 3e dag een locatiebezoek nodig is. Het werkt het prettigst als enkele collega's meerdere dagen beschikbaar zijn, om de continuïteit te waarborgen.

Plan een overlegmoment via Teams of op locatie met het uitbraakteam en maak concrete afspraken.

Het is een dringend advies aan het uitbraakteam dat zij het griepvaccin hebben gehad. Indien men dit niet heeft gehad moet dit gemeld worden bij de manager.

Stations die je moet organiseren:

- Station 1 een GGD uitbraakteamlid die medewerkers inventariseert ter plaatse en zorg draagt (coördineert) dat iedereen langs gaat bij de GGD post, deze medewerker loopt rond
- Station 2 een GGD uitbraakteam lid die zorg dat iedereen een gezondheidsverklaring invult.
- Station 3 een GGD uitbraakteam lid die zorgt draagt voor beoordeling gezondheidsverklaringen (ext arts inschakelen) en leesbaarheid en duidelijkheid
- Station 4 een GGD uitbraakteamlid die zorg draagt voor verstrekking medicatie (virusremmers en ext griepvaccin voor bedrijf/eigenaar en folders
- Station 5: Optioneel is 1 extra GGD uitbraakteam lid, indien heel veel mensen vaccin moeten krijgen. Anders deze toevoegen aan station 4

Samenstelling hangt af van:

- Wordt vergassen en ruiming gedaan op 2 verschillende dagen (= twee dagen een team)
- Virus remmers en griepvaccin of 1 van de twee.
- Station 2 en 3 kan je ext combineren afhankelijk van de grootte

Analyseren

STAP 3

- **Informatie enveloppen**
- **Pakketten maken**

Box 2: een box met materialen en documenten tby oa administratie. Na elke inzet draagt V-IZB zorg voor aanvulling, jaarlijks wordt inhoud box gecontroleerd, o.a. op houdbaarheid.

In de box 1 zit een map met van elk formulier een origineel. Maak het juiste aantal kopieën in de actuele talen.

Kopieer alle documenten die je nodig hebt in de juiste taal en maak hier evt pakketjes van per taal. Plaats deze pakketjes in box 3.

Voor eigenaar bedrijf en medewerkers bedrijf, iedereen die de afgelopen 14 dagen onbeschermd op locatie is geweest, maak je een envelop klaar met de volgende informatie/formulieren

- brief voor huisarts bij klachten
- Monitoring ziekteverschijnselen: Brief Gezondheidsmonitoring: monitor gezondheidsklachten bij veehouder, gezinsleden, werknemers, ruimers tot 10 dagen na laatste blootstelling of ruiming. Overhandig hiertoe het formulier "monitoring gezondheidsklachten". De betrokken persoon wordt gevraagd naar reeds bestaande klachten en verzocht zelf de huisarts én GGD te benaderen bij ontstaan van klachten. Betreft dus een passieve monitoring.
- informatie gebruik Oseltamivir
- hand en hoest hygiëne
- gezondheidsverklaring
- Q&A vogelgriep
- PBM
- Tamiflu tabletten voeg je ter plaatse toe
- Ze moeten invullen: persoonlijk registratieformulier griepvaccinatie en bij weigering formulier bewustzijnsverklaring. Deze formulieren zijn eigendom van de GGD en worden nadien ingescand

Voor alle medewerkers ingezet door LCI/NVWA maak je een envelop klaar met de volgende informatie/formulieren

- brief voor huisarts bij klachten
- informatie gebruik oseltamivir
- Tamiflu tabletten voeg je ter plaatse toe

Analyseren

STAP 3

Communicatie/media

- De uitbraak kan gepaard gaan met (veel) media-aandacht of vragen uit de directe omgeving. Ook de dag(en) na de ruiming. Geef **advies aan de eigenaar** van het bedrijf hoe hier mee om te gaan, of verwijs naar andere instanties om daar advies in te winnen, bijvoorbeeld het NVWA.
- Bij een uitbraak is het van belang om ook te kijken naar het grotere geheel en te denken in scenario's, aangezien de impact groot kan zijn van bijv een vervoersverbod en het plaatsen van borden tot 10 km vanaf besmet bedrijf. Ook de locatie speelt een rol (dichtbij woonwijk of midden in weilanden, grenzend aan andere regio). Overleg met de afdeling communicatie
- In overleg met, ACGZ, LCI, evt. aangrenzende GGD regio's, informatie voor burgemeester(s), gemeente(n), bestuurders, huisartsen, inwoners regio Flevoland (en evt. aangrenzende regio's) voorbereiden. Stem af wanneer en of het wenselijk is buurregio GGD-en te informeren

Vogelgriep bij derde pluimveebedrijf

Zeewolde • Vrijdag 05 november 2021

Bij een derde pluimveebedrijf in Zeewolde is vogelgriep vastgesteld. Dat meldt het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit vrijdagavond. Het gaat om een bedrijf aan de Duikerweg met zo'n 2...

LTO roept pluimveehouders op om waakzaam te zijn

Zeewolde • Donderdag 04 november 2021

LTO Nederland roept ondernemers op om de hygiënemaatregelen op hun bedrijf nog eens kritisch langs te lopen en waar mogelijk extra puntjes op de i te zetten. De Land- en Tuinbouworganisatie doelt daar...

Vogelgriepuitbraak bij eendenbedrijf, tweede geval in korte tijd

Zeewolde • Donderdag 04 november 2021

Op een eendenbedrijf in het buitengebied van Zeewolde is vogelgriep gevonden. Dat bevestigen de Nederlandse Vakbond Pluimveehouders (NVP) en het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit aan...

Facebook - Omroep Flevoland - NOS

Flevoland

Verbinden doen we samen

Monitoring

STAP 5

- **10 dagen na uitbraak**
- **Gezondheidssituatie eigenaar en medewerkers**
- **Bij klachten in overleg met LCI testen**

Administratie en risico inschatting andere bedrijven

1 km – 3 km – 10 km

Wie wordt er gemonitord?

In elk geval diegenen die langdurig of intensief zijn blootgesteld aan de besmette dieren, onder wie de veehouders, hun gezinsleden en werknemers, de medewerkers die betrokken zijn bij de activiteiten rondom de ruiming in het 'rode gebied'.

Duur en uitvoering monitoring

1. De GGD gaat bij eerste (ernstige) verdenking op HPAI na of er gezondheidsklachten zijn bij de veehouder, gezinsleden en werknemers. Dieren zijn al 14 dagen voor het ontstaan van de ziekteverschijnselen besmettelijk voor mensen. Bij (virologisch) bevestigde gevallen van LPAI gaat de GGD na of er gezondheidsklachten zijn bij veehouder, gezinsleden en werknemers. In deze gevallen zijn de dieren vaak weken tot maanden voorafgaand aan detectie besmettelijk voor mensen geweest.
2. Geef voorlichting over ziekteverschijnselen bij AI aan de eigenaar. Geef contact gegevens van de GGD aan de eigenaar en verzoek de eigenaar met de huisarts en de GGD-contact op te nemen indien hij/zij of familieleden en/of personeel gezondheidsklachten vertonen. Leg een casusregister aan. Gebruik voor de verzameling van de gegevens voor het casusregister de osirisvragenlijst 'humane infecties met dierlijk influenzavirus', zie hiervoor osiris. Blijf monitoren tot 10 dagen na laatste blootstelling. In situaties waarin er niet wordt geruimd, moet RIVM-CIb Draaiboek AI 2018 Pagina 2 van 2 per situatie met de LCI worden ingeschat hoe lang de maatregelen gecontinueerd moeten worden. De LCI overlegt hiervoor met de NVWA en WBVR (is afhankelijk van hoe lang het virus circuleert in het koppel).

Bespreek met NVWA-verwachting in de omgeving:

- Worden er bedrijven binnen straal van 1 km preventief geruimd?
- Hoeveel pluimveebedrijven binnen een straal van 3 km worden getest.
- Zijn er bedrijven bekend met dieren met klinische verschijnselen die ook getest

Ter info: In een zone van 10 km rond het bedrijf geldt een vervoersverbod voor pluimveebedrijven. Een vervoersverbod heeft betrekking op alle vogels en broed- en consumptie-eieren vanaf een locatie met vogels. Ook geldt het verbod voor mest van vogels en gebruikt strooisel, en voor andere dieren en dierlijke producten afkomstig van bedrijven met gevogelte. Daarnaast geldt ook een jachtverbod in dit gebied.

Praktische tips

1

BOXEN

Testpakketen RIVM

Koelboxen

Tolkinstructies

Melding toezichthoudende apotheek

(15-20 graden)

2

RANDVOORWAARDEN

Bloed-spoed app

Toegangsprocedures pand GGD.

Griepvaccinatie medewerkers GGD.

Herkenbaarheid (pasjes, hesjes)

3

PRAKTISCH

Protocol inlezen en met elkaar bespreken.

Informatiestromingen

Taakverdeling

Coördinator vanuit GGD

4

TE GAST

Impact is groot voor eigenaren en medewerkers.

Hoe verder?

VERANTWOORDELIJKHEDEN

- GGD
- NVWA
- AVG

The screenshot shows the Wageningen University & Research website. The header includes the logo and navigation links for 'Onderwijs & Opleidingen' and 'Research'. The main content area features a green navigation bar with 'Home', 'Bioveterinary Research', and 'Vier overwegingen in de discussie'. Below this is a photograph of several brown chickens. A green banner at the bottom of the image contains the text 'Nieuws Vier overwegingen in de discussie wel of niet vaccineren tegen vogelgriep' and the date '7 februari 2021'.

The screenshot shows a news article with the headline 'Vogelgriep is een blijvertje geworden en dat is zorgelijk: 'Virus heeft zich aangepast''. A sub-headline reads 'Pluimveehouder moet oppassen'. The article is dated '28 oktober 2021 17:26' and was updated on '30 december 2021 11:14'. The main image shows two adult swans and two cygnets on a body of water. A caption below the image states: 'Vooral zwanen hebben een grote kans om besmet te worden met vogelgriep.' The image credit is 'Beeld © Peter Kovalev'.

Vragen en afsluiting

WERKINSTRUCTIE ONTVANGEN?
STUUR EEN MAIL

Liesbeth Hoppentocht
l.hoppentocht@ggdflevoland.nl

Ester Meijer
e.meijer@ggdflevoland.nl

